

ACC. N:R M. 14176:1-25.

Landskap: Skåne Upptecknare: Ellida Ohlsson, Skurup
Härad: Vemmenhög Berättare: " " "
Socken: Skurup m. fl. Berättarens yrke: Lantbr. hustru
Uppteckningsår: 1956 Född år 1889 i Skurup

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Religiösa inslag i heminredningen. s. 1-25. LUF 106

Svar på frågelista nr 106.

Religiösa inslag i heminredningen.Suf 106
1.

Min svar kommer här att vara förhållandena i
medelklass & husmannen präst & landsbygden
men även delvis också mera bryterliga hem under
tiden från 1890-talet.

Bröderarbetet med religiösa motiv & präst bibel-
språk & deviser har varit mycket vanligare än i
mest under tiden 1910-1920-talet & detta i alla slags
hem från medelklass & nedåt, antingen de varit
särskilt religiösa eller ej & oavsett vilken religiös
riktning de tillhörde i samtliga hem var det nämligen
genomgående. Man fäste sig vid & där fästades man
eftersom tydliga religiösa färdor med enklare ut-
tryck & bibelspråk eller verser & det var detta som
fick dominera. I mera profana hem fästades man
på utseendet & mycket lite & många gånger inte alls.

ja texten ö det var det också andra än direkt bibliska
texter, också i Fänkespråk ja en brydd med off-
bartigt text direkt hämtad en bibel eller psalmbok
i ett helt profant hem kunde verka stötande på
verbligt religiösa personer, "läsare". I de "bäst" hem
där man inte är personligt skat ville ha sådana
pudnaden av finare slag bann såkut inte prosta-
derfirmernas i de enkla seken, som var att
härfrä till massartiklar i affäerna, mesteg. Mye-
het pirat material köptes nämligen just så men
även mode- i handarbetsutövning av bildning delvis
med sådana mönster, men jag kan nog fastslå
att just prosta derfirmernas genom rina katolska
i agenter ute i orterna spredda det mesta. Det var ar-
beter som bindades mest på grovt linne med pärl-
garn e.d. någon gång med silke på fitt eller kläde.
Dei kunde vara enbart texter med vackra Textade bok-
stäver i olika stilar eller sådana med olika stiliserade

omramningar, i en fäng eller i flera. Jag kan säga, när det
var som mest underligt rykt sådana väggbonaden som pågick
pärstade i med kant i avvikande fäng från portofärrin
genom agent här under tiden 1910-20. En bonad eller ciffare
tarls kan jag från 1909 men den är brudad på klode med
silke i med purpur text: "Ålts. vörger...v." men sådana med
religiös text fanns också och så. min tarls pågick hos Kallas
i Lund påstod med gam

Jag tycker mig minnas, men kan inte säga med säkerhet,
da minnet kan slå mig fel, att jag i min barndom sett
någon tarls brudad med siffriga eller frögylld eller prä-
vildad kartong, brostygarbruden, med några religiös text.
Färdiga sådana brudade arbeten som fönt kännits kunde
mycket väl förekomma på uppföringsauktioner. Så kan det
 varit här när Lutherska missionsföreningen hade sina försäljningar i den tid då sådana konstarter var bland de
 vanligaste som försåldes vid systerens och hennes
 Jag kan säga med den då mellan 1905-20.

Berömda bibliska texter som är emblem minns jag intet så
 det var mest texter i omringningen i det var många texter
 som ofta kom igen. Jag minns verser som: "Ringa och av-
 hälska", "Vad rätt du bär", "Gud bevar din ingång i
 din utgång (synligt på ingången)" "Giv en välg: Slut din öga
 till: so Gud beskydder ditt barn" Verser: "Bred dina vida vingar
 her jag och så rätt" "Inom första raderna är: "Blott en dag -"
 "Guds ord är minne följars lykt, och ljus på all min väg" in en vers
 jag minns ja, det var så många olika texter att det är svårt
 att komma ihåg dem alla, bibelspråk, översättning - och prästverser men
 däremot kan man väl knappast räkna till sådana verser som
 "Tomtebolyska" "Vår välkommen till vår stuga, kommit
 Tomtar för dig bonga" ryddas är med utgången i yllejarna i
 en med prästgången i linne i med Tomtar berömda jämte
 texter. Minns en sådan text minns jag nu: "Eget till barn
 den bästa av" ja sådana texter med ofta vidlyftiga texter
 fanns i massen i såväl ylle som linne men främst alla det ja
 religiösa texter i texter för allvarigare religiöst kommit var

ja intressigare ö mera fitt från extra konsidaller frufalen
 det mig som om bruderna vänt. Där kan innehållet i texten
 varit handskaken i grannstater kommit i andra hand i prof-
 me hem kan man sagt tydligare framst i tankt mindre på
 texten, ibland inte alls. Tänkte man på texten satte man en br-
 med rad till som passade där man fick ögner på när man
 väg in över en dörr, i den som passade därifrån över en säng
 men det kunde också att man inte tänkte där på att plac-
 nede den. Men som helst där man tog till de tydliga sin plats
 Phärgt utlösa gammaldagsläsare. För jag aldrig satte någon
 sådan band på sin vägg, när de var att se var som helst utan
 tänke på innehållet. Man kan ännu i gammalt folk hem
 få se en annan sådan väggband, nog då ett konstverk
 som antingen brinner själv utifrån när det var som mest van-
 ligt eller som några dotter lämnat efter sig i hemmet därifrån
 att det inte längre var merklart när man lämnade det i själv
 satte br. Där den hänger i de gamla hem kan det vara värde,
 dels som prydnad, kanske på textens skull o så som ett minne.

Dessa Tecken ha nämligen haft sin tid - jag tror inte man uppfattade dem som sådana. Om man så går in till min Tecken i konstbroschen efter färdiga arbeten i riden med elgan i vilke som ramar in som min Tecken. Sådane förhållanden med olika mottagning och också med religiösa.

Bibel- i Tänkesspråk sålde över dörrarna i d. glas målningar i fönstret har jag aldrig sett. Jag har sett glas målningar i fönstret i religiöst hem men det var endast blommotiv. Att kända upp bibelspråk i d. i kyrkans tecken har varit mycket vanligt mest i religiösa hem men ofta även i mera profana. Sådane fick barnen vid Lutheriska missionsföreningens söndagsskolor fast vid midnattens fest. Själva var jag med i denna söndagskola i hela min barndom i även i ungdomstiden sedan jag blivit konfirmerad. Öfver annan kyrklig ungdom i vilke i söndagskola fanns inte då i min konfirmandtid och flera av konfirmanderna var anslutna till denna förening och deltog i olika arbeten som var ganska löst och hade söndagsskolebarn i skugga i hundertal, ungdomsförening.

6.

uppföring, predikant brödet här öfverljudade guds Fjerdan, när
 det kom guds präster till församlingen uppgick dock småguds kyrkan
 till ett del i denna kyrkans. Att jag tagit med detta är därför
 att det var just genom denna verksamhet så mycket talade
 spridde sig om i hemmen allt från 1880-90 talet i framtid
 det såldes massor av från Evangeliska Fosterskolorstiftelsen
 emmanerade från Fosterskolor, så att ett stort antal på upphängning
 o med ett disbet blom- eller landskaps- eller ängslustis o så en
 vers eller ett bibelspråk med hänvisning till var det stod att läsa,
 i missionsavtäckningarna som då var mycket talade besiktas i
 endast av särskilt religiösa personer utar av en stor allmänhet.
 På minns jag sådana små tavlor av mycket fjock kartong
 klämd i med smått de små med ängslustis i ringen o
 därmed texter som: "Oja vare Gud i höjden." En liten tavla
 i minns kan av samma ursprung o från rehuskiftet hade en
 disbet landskapsbild i matten färger liksom endast rymtande
 bakom i så texter: "En klippa av utidens Gud. Med ett stöcke
 sig kann ringa armar o så hänvisning." Detta som ett exempel

variationerna var såändliga men ingen Tabla av detta utgör
detta utprägning o från den tiden var i brukande färger eller på
annat sätt prägliga o i ägonen fallande så att de pochole på
uppmärksamhet, men naturligtvis kunde de bli för många
o på så sätt komma att dominera.

I bokhandeln fanns vid samma tid rekelskiftet också
bort liknande fotografier i kabinettformat med olika motin
det kunde vara bilder av Furbis saga, gudariga men också
med religiösa motin s. s. "den gode herden" olika motin, hade
bort ett lamm medan fåren följde honom i ett motin jag minns
att dessa bilder kunde hängas på en vägg men måste vara in
på fanns också i mitt hem under rekelskiftet ett par små
bilder av glas med sticlaktier som köpts, efter vad jag tycker
minns, av en invalid som gick omkring o som mig jäst
hade tilltröskat dem. Glaset var målat svart utom en ringa
med blommor i så över en skablon med ett kors eller annat emblem
o en text. I kanten mellan den svarta o den målade målade så en smal
grön rand o glaset täcktes med tjannivelpapper i laktier varnades

en hanting skära med sticl i hörn som höll det samman. På bän-
kuvudsmotivet i texten att te sig som fristående mot det svarta.
Bilderna när tavlor med texter som: "Bed och arbeta", "Gud är god",
"Gud är trofast" kom då att pryda många byråar i kontorshing.
På minns jag att man i mitt hem köpte några lita tavlor med
bibliskt motiv, en färglagd bild är lätt vanligt tyg och i vanligt
papper som klippt ut och ark med sådana (jag är kristbrevs typ
utan vanligt färg tyg). De såldes genom hantling som en stjärna
i hantling i stället som var väl körd i mitt hem, Olaus Hansson.
Han var inte ut sina sammar av lister utan gjorde dem i ett
stycke. Han sammar in sådana när färglagda bilder med
text i vanligt tygstil med när bokstäver med färg, friskt den
med glas i hantling baktill. Ramen till var lilla tavla var påskat
rad i färg och i motivet var den fristående rams utskott.
Stamma en gång vill jag påpeka att man många gånger köpte dessa
tavlor med fristående hantling och med färg på vad de fristående
i ibland var med omhän med den som gick omkring i sålda den
den var ju ofta några invallid i hantling papper närmast som

inte direkt ville ligga mer ofta gäme tog emot matvarn i stället
på pengar i gäma bidedera.

Beträffande tavlan av detta slag kan jag inte säga annat än att
det förefaller som om de mera förekommit i låg- än högbygd
bygdliga hem, detta kan ske därför att de ansåg dem perfor-
merade genom att de inte tillräckligt respekterades i de per-
funda hemmen utan där placerades utan urskillning.

Den äldsta riktiga tavla med beflisat motiv är äldre än jag
såg från 1890-talet, jag minns juans i en mycket strängt hög-
bygdligt hem här i det var den enda tavlan där undantogs
des de båda äminnelse-tavlor över uolidska minna uppträdes
som flankerade den där den hängde över makarnas säng.

Den var i rött, vitt, marmel med en vit svart ram o glas.
Den föreställde den konfärte med Maria o Johannes vid korsens
fot o så medelt på tavlan i en särskilt smalt fält med em-
blem vid sidan en bild av, jag minns inte om det var med-
tagandet från korset eller gravläggningen, tavlan var ganska galart
o skyddlig men man såg på den med alltså o undskhet. Det var uttagligen

en reproduktion antingen av en altartavla eller detaljer ur altarskif
Alla här nämnda tavlor hade det gemensamt att de tryckts
med syfte att gagna det religiösa livet, de hade en bestämd
uppgift.

Än så vådant kan emellertid inte spåras när det gäller
gäldfärdhandelen med ojettyck som bedrövs massvis på 1890-
talet. Det var massproduktion, tydligen av typiskt ursprung,
och jag minns hem där man närmast tapetserat väggarna
med dessa ganska stora med glasörens försedda tavlor i hjärt-
färger, men det hade kanske även originalen, med motiv av Josef
och Maria med Jesus barnet, Herodas tillbedjan, Flykten till
Egypten, Psykelsängeln i olika variationer. Sannolika är dessa
tavlor, de med den heliga familjen hade vid sidorna en lång
rad vit lilja eller annat smalt motiv och bring lundor och gervier.
Det fanns helt perfekta tavlor i samma utförande och något mindre
emellan var väl tavlor med mannen och kvinnans äldre
som också kunde till de vanligare och det fanns helt perfekta hem där
stugar eller en gammal helt dominerades av dessa religiösa

Handlade med sådana med jaktmotiv o någon interier på
någon verkstad, mickarverkstad om det var en mickar hem. Te.
Men är vad jag vet alla dessa tavlor bräta på hemmets väggar
finns något bra är det i ett mycket enkelt gammal folks hem.
Såsom kan mig något blivit beaktat av de äldre i mindre
Tavlor av bisterbröstyck? Träsnitt? Gummiterack? som tryckts
med svart o färg lagts med bestämda skarpt utgränsade färger
rött, grönt, blått o svart ovar på det svarta trycket o med
ornament i kanten o svart bilder, bibliska scener o ma-
lerier med barn, smal plåt sam. Dessa tavlor ha funnits
i många gamla hem in på 1930-talet men kom bort med
den generation som de gick ut tiden o var de såldes o auk-
tion. Eftersom den kunde bli förfallen om de nästan räknades
som antikar, var de kallat vet jag inte, vi var inga o
unga har funnits i många hem. Jag tar ut de fört anse-
ns enkla o enkla o rist på som jag så de antika men så kan
det ju också varit med bisterbrösten som ju också kunde ha bib-
liska scener.

De så vanliga stora objtycker i släpade ^{vinde} färger av Luthers-
och lankfr. kan också förekommit i många hem o de få väl
och så räknas hit de hade i regel elisbete ramar (ej ornamde
listor som de färgglada objtycker) i brunt med smalt guld.
Kunt o. är mig från 1880 talet de vidare ramlister var de
vanliga, de ornamde guldbronserade var från 1890 talet o. mer
än något är allt detta jag här nämnt bevarats i ännu
finns påminne är det i regel det äldsta, men är de många obj-
tycker från 1890 talet är det mig endast de med marmors o
kornens äldre. Flydelsängeln som ännu finns kvar på
måga ställen i i öfrigt sådant som kan vitt värde för sin ålders-
skall. Beträffande fotografer är präster o kyrkor den här
tidens ända från 1890 talet eller kanske ända från det foto-
grafer kom till uten före kommit att präster o kyrkor blivit
frevigade i i detta sammanhang är nog detta den mest
dominerande typen och jag vill ta med allt jag vet ända
från början. De äldsta talet med samlade foto jag vet av
dessa nog dateras sig från 1880-90 talet. Den må är ett foto

av Skumpas kyrka exteriör i interiör av den sådana den såg
ut med Palmkrists målning i fröden av Junsalen med
Tempelmurarna. Gunga klippor i en intensivt blå himmel och
det upptas ju inte på något mer de skarpa gränserna mellan
färgerna gjorda ut bilden tedde sig mycket tydlig liksom
det stora fästet på altaret medan därunder den stora solen
med sina gyllene strålar inte alls framträdde. Så minns jag
denne talet på 1890 talet, jag har inte sett någon i senare tid,
men egenomligt mig har jag inte minnes om prästens
porträtt fanns med.

Den andra var en talet som säkert fanns i samma fanns
i hem i många familjer på flera olika platser i som man
därpå kan antaga utifrån en någon fotograf som inte varit
kännt till en viss plats. En från vår församling förresten
har fanns här i mitt hem, men den tycktes vara dåligt
utförd, alldeles utblekt. Förstod när jag fann den i en av den
helt bruta. Där var i mitten kyrkan i präst- & pastorens ökar
samt om i mitten upptill biskop Flensburg flankerad av de
två

kyrkorhuden Åström o. fruntzmande Palmkvist i så vid rid-
na pastorens Folbald-Nelsonen, Forsthim, Welin o. Öström o.
hanske ännu någon mer samt musikh. disch. G. Öström.

Närst Inne på dets. dag har vi ännu på vår vägg, den är
på rektets bänkar o. visar i mitten kyrkans citenios i interio-
i upptill devarande kyrkaturder, hrr predikanten o. vältal-
g. Wallin i birstbild. På dets. dag finns eller har funnits
många i rten då de utprädes av ortens prästgräfer, det var
vånlige prästgräfer utprädes på kartong, tryckt eller
tecknat på lämpligt sätt.

De har i senare tid prästgräfer utprädes o. teget upp, och
i präst o. prästlingar av präster o. kyrkan o. det förefaller
som man ganska ofta äger gått in kyrkan men då den är så
rörshilde bröt av präster, pastorer o. kyrkan, några ha något
den på en vägg, andra har den liggande. Taolarna med kyr-
ka o. präster sättes i regel upp på plats där de ha till syfte
o. så hängde man också Luther och hans böcker, liksom o. de stn
Taolarna med reproduktioner av Rosenius eller Waldenström som

intryk kuddasplåster i de hem där de sattes försett.
Bibelknägar i mamma o. d. vet jag intet om g. lullar knäsnitt
o. arrangemang i samband därmed annat än att man plöjde
altare vid birstan när någon stod lik där man i senare
tid kunnat låna en bröstsbild av entreprenörerna Jellihus
med kateketer o. plöjde o. så plöjde altare med flera ljus i
rod vid de efter hujden på stakarna eller alla lika höga,
men längre stakar, genom värtan, som man turade gick ut
när de ståt vid en bår, vitt o. svart knäppapper hring ljusen.
o. att knä o. print den svart knäppapper o. den loken som
taökte altaret o. hängde ned till golvet. Hade man någon
lämplig religiös tavla hängdes den över altaret där en
eventuellt mycket alltid togs bort.

I många hem fanns en familjebibel just jag knappast vet om
man kan kalla den vanligaste stns bibeln med träsnitt i
den för familjebibel, där en sådan på vakt ha flera blad för
anteckningar. Vår bibel är tryckt 1851 är mycket upplaga med
träsnitt i texten. Den kan tidvis bläddra tjocka pärmar av trä

skinnugg. defekta knäppar av mässing, kan ha haft guldsmitte.
Pressningar som är ramma runt pärmarna så på framsidan
ett bms, i baksidan en kalle & mässingknappar som skydd
i pärmarna. Denna bibel kan dock inte mer än ett stycke
blod & alltså ingen värmevärd plats för anteckningar & en
väl klädd knappast skäl för namnet familjebibel. Den
kan min värmevärd jader köpt på en brukhansauktion
i en bondgård där folket var smältnings i där man
sålde alla deras tillhörigheter t.o.m. deras bibel. Den blev
min värmevärd konfirmationsbibel & den kan klädd så vitt
vilde anteckningar som: Denna bok tillhörig Jona-
Lisa Jonasson är född i Småland Den 25 januari
1822 är mitt namn mig till keder och ingen skam
det är mig i dopet givet och i lifrets Bok mskrivet
år 1856. Märk allt utom ihälgelser!

Andra står så vackert märket: Denna Bibel Tillhör
Flickan Hanna Melgersson Född i Fillerjöhus Den 22
December 1854 Färdt år 1870.

Å det tränga utrymme som återstår är så antecknat: Gift med
Ola Persson Lillesjö, död 1941. Ola Persson död 1939

Son: Anders född 1882

Gift 1920 med Eliida Bergkvist född 1889. Skump
Barn:

Alof Sjöberg f. 1920

Karin Glanna f. 1921

Denne bibel är tryckt: Konfirmering på Artlands & Berlings
förlag. Dessa två värbattliga biblar har i tid jag minns
 varit undanlagda, utan att därför vara perforerade, men
 de låga spei so flitigt användade någon tid men det
 blev kanske på just deras värbattlighet o så bostads-
 förhållanden med fukt o temperaturväxlingar i de lok-
 alerna förvarats. Man har rödat sin bibel men några så-
 skilda arrangemang undanfarades att man kunde bredda o
 låta vinkad duk eller tablett rulla över den hämmar jag inte
 till i det var väl för att skydda den: för att det skulle se
 prydligt ut, sett då det var en bibel av det stora formatet.
 Även om en sådan bibel som undanlagd hade den ändå en ha-
 ders plats.

Något alltså i hemmet känner jag inte till. I de stänga
 och kyrkliga hem jag så väl känner till för min barndom
 hade andaktsböckerna, bibel, psalmbok, psaltilln: Norboms i
 ibland Privates (något fästare) Luthers i stans samt Ross bönbok
 i ibland Lankens sänger sin bestående plats på ett bord eller i
 en lätthet tillgänglig hylla, oftast tillhåll med de glasögon som
 brukade läsa i böckerna i praktiskt långsam
 missande Ton, även bönens lästes i bok. I de kyrkliga
 hemmen var allt iordning i glädje, där ansågs det inte för sig
 att vara glädje. Där var också andaktsböckerna mera vanliga
 i Rosenianak eller Waldenströmsk anda i närheten med egna
 ord. Det religiösa inslaget var mer utfyllt i Lina Samdels.
 Jag har tagit med detta kläpp att det något kan ge en bakgrund
 till utvecklingen av de olika hemmen som kunde finnas jäm-
 vides med varandra. Jag vill endast tillägga att de allmogliga
 gammaldagsläsarna inte gillade den mera fria i glada stäm-
 minger hos de andra grupper i som anställiga ansåg de också barnens
 glada förtäring i missionsandakterna i som en profanerande bränning

en fruktad var det som taoln kom upp på väggen eller möbler,
vanliga hem.

I snart gårdarna redades det ut med altare då det ofta frimätta-
des vigslar, hem det var därmed vet jag dock inte, kanske redades
det på en gång till gång. Vid vigslar i hemmen redades med ett
bröd med dröb & blommor, myrten kan varit den värt som varit till
i detta sammanhang & ofta kan flitiga själva plantan eller myr-
teplantan som skulle lämna material till kornen & myrda vid bröl-
loset i det togs som ett dåligt omes om en sådan planta visade
då blev fruktan alldeles gift till de hem. För övrigt kunde ett sådant
bröd myrdas med blommor med frukt & man var ju inte som vid be-
gravning bunden vid det vita & gröna, det var ju en glädjefest.
Att alla hade man men att det skulle vara en särskild stog kan jag
aldrig hört, det var utgå för ett vackert gyllt trösk, sådana hade
man mycket av i gamla hem. En trasmatta med trass inredda som
fanns vet jag kan gälla om, att lära särskild matta kan jag aldrig
hört men lära brudgullar kan utgå varit ganska vanligt fest
jag minns att sådana funnits; hem jag minns. Ett par sådana

i en gärd väntande som varit i bruk 1886 var svart eller mörkbrunt
målade i de hade vid ändarna låga uträgade i profilerade garlar
med ornament som redan var med mörket på 1880-talet. De var slapp-
pade i klädda med handarbete men jag minns inte i förord
sats när jag såg dem på 1890-talet om det var bräder i konsttyg
eller trästäm eller plankbänad, kanske var det damast i färg, brin-
nar som då gifte sig var mycket väskunnig. De hade varit i
bruk i Jndberg i Toarp Hallstrops socken. Ett par andra enkla
hudparker låga små med varmske ben minns jag också de var
på Högarna i Västbostris socken i var i bruk 1899. De var också
långt slappare i klädda med något bräder med ullgarn i stjärn-
mönster på yllejasa.unga namn eller andra tecken eller ärtal kan jag
minns men initialer i ärtal kan jag ändå förminns det som annars.

Vid dop i hemmet ordnades oftast bord med husets bästa skål om
det så var en enkel slät polerad bänke eller en skål av glas eller
bristade, vad det var så blev bänket även som viken ofta påminne
om att "i den skålen är du döpt". På en reket i husets bästa blom-
renare höga blomman, vit duk på bordet naturligtvis. Skålen kom
man för tiden i fattiga hem, där man endast ägde leffat, läse.

Några bestämda böner så vet jag inte om. I de gamla dagars religiösa hemmen, man satte vid borden när man åt både sin regelbundna andakt & lät sig då inte störa av något.

Ljuskändeljus vid andra tillfällen än sådana fanns i jul hemmen jag inte till, men i hem där det bara fanns skugga ljus brinna naturligt tills barnet var döpt för att inte torsten skulle lyfta ut det & en summa anledning fick sig heller elden stanna i eldstulen.

Alla andra frågor om ljus i denna anledning till jag mig komma besvara med nej. Till jul stöpte man tjugorösa ljus om det kan räkna till religiösa seder, det får det kanske.

Behäffande blomman med bibliska namn fanns ju "Moses stentabla" som också kallas: "De tolv apostlarna" men de är ju också "vordena" just nu liksom: "Kristi korsblomman" som ju också kallas "Passionsblomman" eller den värt man får kalla de "Kristi Träskarna" är inte alls densamma som man får kalla de så. Det var i stället en värt & redum typ med vingrande värtvärt & långa vittiga & färga påminnande ljusstängerna blod & röda bakten, eller mörkbruna blomman.

Så hade man en väkt av frukoststället med vita doftande blommor
 som man kallade för "Sunnas lilja" såhelt inte den rätta sunnstiljan
 en blomma kallade man för Betlehemstjärna. Frukoststället kallades
 alltså för Blodstället. Alla dessa växter var vanliga i de flesta
 hem där man hade blomväxter men sakades de i något så var det
 de gammal dags växter. Låter hemmen där man inte talade ut man
 nämnde bibliska namn i annat sådant i detta sammanhang
 det var den nya o profanare heliga ting som man nämnde det utan
 att tänka på verkliga innebörden. Palmen vet jag inte ha stått
 mig på en växt i religiöst hänseende, men man påminner sig
 om den ö de växt som man påminner sig. Det var växter jag minns
 inombes. Utan hade man för Petrus trä, Maria-kud, Johannes öst i
 tanken till en östen en redumant med tjocka höliga blod som man tog
 in ut i sätta i utgåva hjälte om vildsommer för ut se vem som kom
 att leva längst. Den bars väkt längst blev vid liv blev äldst, om man
 kunde också röka utgåva om ett par vaxer för varann. Om vi skulle
 bli vaxer de mot varann i annat fall på varann, växter kunde
 leva länge på de växter som fanns i magasinerna i den den vita liljan
 kan ibland kallas för "Madonna lilja", växt för vaxer Madonna i Persa-judo-
 Persa-judo

Älska jag minner mig om att jag gjort en väst här som man
lägen eldlovsbjörnar men det är en ny väst som inte de gamla björnar
men som blivit vanlig i senaste tid liksom jultjärnar i julrosen o
julebjörnar.

Eldlovsbjörnar här har de senaste 20-30 åren till o äga ingen tradition
än. De ha nämligen kommit in i hemmen uppifrån stuvat geografiskt
som speciellt ut. Eller de tändas om det visar med viss anskat eller g
bevis på hur hemmet är om man tändes på innertröden eller endast
gär det därför att andra gör så. Sedan att kända upp det man här
kallas på jultjärnar i frukter är också ganska ny o här blivit så
vanligt att det nästan tändas därhär att det inte sätts. De
kända i frukter i var manas hem under hela julen. Vid jag tog
min minnas så säg jag de första jultjärnarna av detta slag, en
papperslykt: utjämn utifrån de med en elektrisk lampa i på jule-
upplåtningar i Skumpen 1980 den något före i de i butik i frukter
Jultjärnar är inte så vanliga här men minnas först inte obekanta
Den första jultjärna jag köpt minnas här var i ett smått hem
i Skumpen 1917 den jultjärnig var nog i med mig var i brölloren
här i Dalarna o Västergötland. Det bjöds läsa o skola in i smått
gärden

Det blev dock endast en jul så därifrån att väster utgöres familjen flyttade från orten, men som jag dock där blev allt vanligare i hemmet blev det så minnigom tradition både med adventsljus i julnätter, men det är ju så mycket sällan med i allt nu på tiden, det gedigna sekulas som behövs för att en tradition skall kunna bildas.

En kyrka av gips med plats för ljus innuti har redan vid seklets början varit uti i många, den kunde vara en utsättning för den epas som inte fanns i äldre folks hem i över den gran o barn fanns kunde man ha denna kyrka stående på ett bord. Jag var själv närvarande när Tattare-affären kom till mitt hem i bjöd ut sådana kyrkor som gips kunde. Enligt kyrkan därifrån att de tyckte det var stämningfullt med denna kyrka och att de blivit sådana affärsmän. Denna kyrka var också uti en liten underdymmer bara ett par gips kyrkor. Det kan dock inte förnekas att det blev en viss religiös stämning när man i riksmånen tände ljus i dessa kyrkor o ljuset lyfte genom de färgade fönstren i man så högt julsånger o psalmer.

En sak kan jag gärna nämna när det gäller ljus i hemmen. Juldagsmorgon vid julottedags tände man i många gårdar i byarna ljus i alla bryningslängans fönster i timbrastan var det mellan upplysta mörklysa gårdar.